

2009-01-20

LS 0810-0888

Landstingsstyrelsen, ärende 36

Yttrande över remissen Möjlighet att leva som andra – Ny lag om stöd och service till vissa personer med funktionsnedsättning (SOU 2008:77)

Socialdemokraterna föreslår landstingsstyrelsen besluta

att avge yttrande till Socialdepartementet enligt denna skrivelse och landstingsdirektörens utlåtande.

LSS har en central betydelse för den enskildes möjligheter att vara fullt delaktig i samhället, att uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och att kunna leva som andra. Stockholms läns landsting vill värna om LSS och dess intentioner, men anser att de grundläggande problem som är förknippade med LSS måste lösas. Kommitténs förslag är inte tillräckliga eftersom de avgörande frågorna om huvudmannaskap och finansieringsansvar inte ges en tillfredställande lösning.

De verksamheter som kommunerna normalt ansvarar för karakteriseras av att det finns ett utrymme för de förtroendevalda på lokal nivå att prioritera mellan olika behov för kommunmedlemmarnas bästa. Kommunernas uppdrag på LSS-området har en annan karaktär. LSS konstruktion som rättighetslagstiftning innebär att det är riksdagen, statliga myndigheter och förvaltningsdomstolar som genom lagstiftning, föreskrifter och domar anger hur kommunerna ska sköta och prioritera sin verksamhet. Denna rättighetskonstruktion begränsar utrymmet för kommunerna att göra egna prioriteringar baserade på lokala ekonomiska och politiska bedömningar.

För att det demokratiska ansvarsutkrävandet ska fungera är det viktigt att den som ytterst beslutar om en offentlig verksamhet också är den som betalar för verksamheten. Stockholms läns landsting anser att staten bör överta ansvaret för finansiering och beslut om samtliga LSS-insatser, medan utförandet av verksamheten även i fortsättningen bör skötas av kommunerna och/eller privata utförare och när det gäller råd och stöd även av landstingen.

Mycket talar för att LSS skulle fungera bättre även ur brukarnas perspektiv om individen hade sina LSS-rättigheter gentemot staten istället för gentemot kommunen. I kraft av sin storlek klarar statens ekonomi bättre av snabba kostnadsförändringar och kan därför bättre garantera att individens behov av stöd och service tillgodoses. Dessutom skulle en statlig finansiering underlätta för personer att röra sig över kommungränserna. Om stödet följer individen, finns möjlighet till valfrihet för individen att välja service även i en annan kommun än bosättningskommunen.